

Na osnovu člana 315. tačka 3. Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Predsedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije izdaje

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 140 o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 140 o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja, koji je usvojila Skupština SFRJ, na sednici Veća republika i pokrajina od 15. decembra 1982. godine i na sednici Saveznog veća od 30. decembra 1982. godine.

P. br. 230

30. decembra 1982. godine

Beograd

Predsednik
Predsedništva SFRJ,
Petar Stambolić, s.r.

Predsednik
Skupštine SFRJ,
Raif Dizdarević, s.r.

Zakon o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 140 o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja

Zakon je objavljen u "Službenom listu SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 14/82 od 31.12.1982. godine.

Član 1

Ratifikuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 140 o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja koja je usvojena 24. juna 1974. godine na 59 zasedanju Generalne Konferencije Međunarodne organizacije rada.

Član 2

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

KONVENCIJA BROJ 140

KONVENCIJA O PLAĆENOM ODSUSTVU ZA SVRHE OBRAZOVANJA

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvao Administrativni savet Međunarodnog biroa rada i koja je održala 59 zasedanje 5. juna 1974. godine,

Konstatujući da član 26 Opšte deklaracije o pravima čoveka potvrđuje da svako ima pravo na obrazovanje,

Primajući k znanju odredbe sadržane u postojećim međunarodnim preporukama za rad na stručnom osposobljavanju i zaštiti radničkih predstavnika koje se odnose na privremeno oslobađanje radnika od posla ili davanja slobodnog vremena kako bi im se omogućilo da učestvuju u programima obrazovanja, odnosno obuke,

Imajući u vidu da potreba za kontinuiranim obrazovanjem i obukom u oblasti naučnog i tehnološkog razvoja i promenljiva struktura ekonomskih i društvenih odnosa zahtevaju odgovarajuće aranžmane o odsustvu za svrhe obrazovanja i obuke kako bi se zadovoljile nove težnje, potrebe i ciljevi društvenog, ekonomskog, tehnološkog i kulturnog karaktera,

Smatrajući da plaćeno odsustvo za svrhe obrazovanja treba smatrati kao jedan od načina za zadovoljavanje realnih potreba svakog radnika u savremenom društvu,

Smatrajući da plaćeno odsustvo za svrhe obrazovanja treba zamisliti kao politiku kontinuiranog obrazovanja i obuke koju treba postepeno i efikasno realizovati,

Pošto je odlučila da usvoji neke predloge o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja, što je predmet tačke 4 dnevnog reda zasedanja i

Pošto je odlučila da ovim predlozima da formu međunarodne konvencije, usvojila je 24. juna 1974. godine sledeću konvenciju, pod nazivom Konvencija o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja, 1974.

Član 1

U ovoj konvenciji, izraz "plaćeno odsustvo za svrhe obrazovanja" znači odsustvo koje radnik dobije za svrhe obrazovanja na određeni period u radno vreme i uz odgovarajuća finansijska primanja.

Član 2

Svaka članica treba da formuliše i primenjuje politiku kako bi se metodama koje odgovaraju nacionalnim uslovima i praksi, i eventualno u etapama, podstaklo odobravanje plaćenog odsustva za svrhe obrazovanja u cilju:

- a) obuke na svim nivoima,
- b) opšteg, društvenog i građanskog obrazovanja,
- c) sindikalnog obrazovanja.

Član 3

Politika treba da bude takva, da i pod različitim uslovima ako je potrebno, doprinese:

- a) sticanju, poboljšanju i prilagođavanju profesionalnih i funkcionalnih sposobnosti i unapređenju zaposlenosti i sigurnosti zaposlenja u uslovima naučnog i tehnološkog razvoja i ekonomskih i strukturalnih promena,
- b) kompetentnom i aktivnom učešću radnika i njihovih predstavnika u životu privrednih organizacija i zajednice,
- c) ljudskom društvenom i kulturnom napretku radnika,
- d) podsticanju odgovarajućeg kontinuiranog obrazovanja i obuke, pomažući radnicima da se prilagode savremenim uslovima.

Član 4

Ova politika treba da bude prilagođena stepenu razvoja i posebnim potrebama zemlje i različitih sektora aktivnosti i da bude usklađena s opštom politikom zapošljavanja, obrazovanja i obuke, kao i politikom radnog vremena, uzimajući u obzir, prema potrebi, sezonske razlike radnog vremena ili obim posla.

Član 5

Davanje plaćenog odsustva za svrhe obrazovanja može da se obezbedi nacionalnim zakonima i propisima, kolektivnim sporazumima, arbitražnim odlukama i na drugi način, u skladu s nacionalnom praksom.

Član 6

Javni organi vlasti, poslovodne i radničke organizacije i ustanove ili organi koji obezbeđuju obrazovanje i obuku treba da učestvuju, u skladu s nacionalnim uslovima i praksom, u formulisanju, primeni i daljoj razradi politike plaćenog odsustva za svrhe obrazovanja.

Član 7

Finansiranje aranžmana o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja vršiće se redovno i na odgovarajućoj osnovi u skladu s nacionalnom praksom.

Član 8

Plaćeno odsustvo za svrhe obrazovanja ne sme se uskraćivati radnicima na bazi rase, boje kože, pola, veroispovesti, političkog ubeđenja, nacionalne pripadnosti ili socijalnog porekla.

Član 9

Prema potrebi, doneće se posebne odredbe o plaćenom odsustvu za svrhe obrazovanja:

- a) kada se određene kategorije radnika, kao što su radnici u malim privrednim organizacijama i na selu, ili drugi radnici koji žive u izolovanim oblastima, radnici koji

rade u smenama ili radnici s porodičnim obavezama, teško mogu obuhvatiti opštim aranžmanima,

b) kada je određenim kategorijama privrednih organizacija, kao što su mala ili sezonska preduzeća, teško da se uklope u opšte aranžmane, s tim što se podrazumeva da radnicima u takvim privrednim organizacijama ne bi bilo onemogućeno korišćenje plaćenog odsustva za svrhe obrazovanja.

Član 10

Uslovi za sticanje prava na plaćeno odsustvo za svrhe obrazovanja mogu da variraju u zavisnosti od toga da li je to odsustvo namenjeno:

- a) obuci na svim nivoima,
- b) opštem, društvenom ili građanskom obrazovanju, ili
- c) sindikalnom obrazovanju.

Član 11

Period plaćenog odsustva za svrhe obrazovanja treba da bude izjednačen sa periodima efektivne službe radi utvrđivanja prava na socijalna davanja i drugih prava iz radnog odnosa, kao što je predviđeno nacionalnim zakonima ili propisima, kolektivnim sporazumima, arbitražnim odlukama ili na drugi način koji odgovara nacionalnoj praksi.

Član 12

Formalne ratifikacije ove konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada radi registracije.

Član 13

1. Ova konvencija biće obaveza samo za one članove Međunarodne organizacije rada čije je ratifikacije registrovao generalni direktor.

2. Konvencija stupa na snagu 12 meseci od dana kada je generalni direktor registrovao ratifikacije dve članice.

3. Posle toga, ova konvencija stupa na snagu, za svaku članicu, 12 meseci od dana kad je registrovano obaveštenje o ratifikaciji.

Član 14

1. Članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može da je otkáže posle isteka perioda od deset godina od datuma kad je konvencija prvi put stupila na snagu, aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada radi registracije. Otkazivanje stupa na snagu tek po isteku godine dana od datuma njegove registracije.

2. Svaka članica koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja, u toku godine po isteku desetogodišnjeg perioda spomenutog u prethodnom stavu, ne iskoristi pravo otkazivanja predviđeno u ovom članu, biće obavezna za sledeći period od deset godina, a posle toga može da otkáže ovu konvenciju po isteku svakog desetogodišnjeg perioda, pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 15

1. Generalni direktor Međunarodnog biroa rada obavestiće sve članice Međunarodne organizacije rada o registrovanju svih ratifikacija i otkazivanja koje mu dostave članice Organizacije.

2. Prilikom obaveštavanja članica Organizacije o registraciji druge ratifikacije koja mu je dostavljena, generalni direktor će skrenuti pažnju članicama Organizacije na datum stupanja Konvencije na snagu.

Član 16

Generalni direktor Međunarodnog biroa rada dostaviće generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, saglasno članu 102 Povelje Ujedinjenih nacija, potpune podatke o svim ratifikacijama i otkazivanjima koje je on registrovao saglasno odredbama prethodnih članova.

Član 17

Kada to bude smatrao potrebnim Administrativni savet Međunarodnog biroa rada podneće Generalnoj konferenciji izveštaj o primeni ove konvencije i razmotriće da li je poželjno da se na dnevni red Konferencije stavi pitanje njene celovite ili delimične revizije.

Član 18

1. Ako Konferencija usvoji novu konvenciju kojom se, u celini ili delimično, revidira ova konvencija, onda će, ako novom konvencijom drukčije nije predviđeno:

a) ratifikacija nove konvencije kojom se vrši revizija od strane jedne članice povlači ipso jure neposredno otkazivanje ove konvencije, uprkos odredbama člana 14 ako i kada nova konvencija kojom se vrši revizija stupi na snagu,

b) na dan stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju od strane članica.

2. U svakom slučaju ova konvencija ostaje na snazi u svom sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratifikovale, a nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 19

Engleska i francuska verzija teksta ove konvencije podjednako su verodostojne.

Gore navedeni tekst je autentičan tekst Konvencije koju je propisno usvojila Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada na 59 zasedanju održanom i zaključenom 25. juna 1974. godine u Ženevi.

U potvrdu čega su 26. juna 1974. godine potpisali

Predsednik Konferencije,
Pedro Sala Orosco, s.r.

Generalni direktor
Međunarodnog biroa rada,
Francis Blachard, s.r.

Tekst Konvencije koji je ovde izložen predstavlja verodostojnu kopiju teksta koji su svojim potpisima autorizovali predsednik Međunarodne konferencije rada i generalni direktor Međunarodnog biroa rada.

Potvrđuje se da je kopija verodostojna i potpuna,

Za generalnog direktora
Međunarodnog biroa rada

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".